

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-32

Államközösség Népközösség és Kulturközösség különböző fogalmak

A Magyar Kisebbség című nemzetpolitikai szemle egyik régebbi számában Kiss Árpád dr. ügyvéd közölte a romániai magyar ügyvédek névsorát. Megjegyezte, hogy a névsor talán nem teljes és akik véletlenül kimaradtak, közölnék ezt vele, hogy a hiányokat kiegészíthesse. Erre a pótlásra nem került a sor, keletkezett azonban olyan parázs vita, hogy attól még ma is hangosak a sajtóberkek.

A vitát Jávor Béla, a Magyar Lapok bucarestii szerkesztője, indította el egy cikkével, amelyben megírta, hogy a névsorban a keresztény magyar ügyvédek szerepelnek, míg a zsidók közül csupán azok, akik a magyar közéletben való tevékeny részvétellel tesznek tanúbizonyságot a magyarsághoz való tartozásuk mellett. A névsor összeállításánál az a felfogás érvényesült, hogy

az a zsidó ügyvéd, aki magát magyarnak vallja és a magyar munkában részt vesz, magyar ügyvédnek számít, ellenkező esetben nem vehető fel a névsorba.

A cikkre Hegedűs Nándor főszerkesztő az oradeai Szabadság című lapjában válaszolt és nem egészen szerencsésen úgy tüntette fel a dolgot, mintha Kiss Árpádot és munkatársait a névsor összeállításában antiszemita érzelmek vezették volna. Jakabffy Elemér dr. a Magyar Kisebbség szerkesztője maga is sietett helyteleníteni a névsor összeállításának módját és megállapította, hogy a fiatal nemzedéknek olyan tagja, aki a Magyar Párt felfogását tartja magáénak, az ilyen egyéni disszimilációra nem jogosult. És mivel Hegedűs szemrehányóan csodálkozásának adott kifejezést, hogy Jávor cikke olyan lapban jelenhetett meg, amelynek homlokán Gyárfás Elemér és Pál Árpád neve szerepel, mint főmunkatársé, illetve főszerkesztőé, Gyárfás is nyilatkozott. Nagyon helyesen állapítja meg, hogy

a névsorba a keresztény magyar ügyvédek kivül fel kell venni azokat is, akik zsidó vallásuk mellett magyaroknak vallják magukat és a magyarsághoz való tartozásuknak közeleli munkájukkal is tanujelét adják.

Leszögezi azt is, hogy ez megtörtént és ha ennek ellenére is előfordult, hogy egyik-másik ügyvéd kimaradt, úgy nem lehet sérelemről szó, mert hiszen az or-

voslás egyszerű módja az lett volna, hogy kérjék a kimaradtakat a névsorba való felvételüket. Ehelyett azonban megkezdődött a nyilvánosság előtt való cikkezés és az úgynevezett olyan térre való terelése, mely nem használ annak a zsidóságnak sem, amelynek Hegedűs védelmére kell.

Nyilatkoztak azok a fiatal magyar ügyvédek is, akik Kiss Árpáddal együtt a névsort összeállították. Kijelentik, hogy ők soha nem foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a zsidó vallású és magyar anyanyelvű ügyvédek magyaroknak tekintésük-e, mert úgy vélik, hogy

a zsidóság hovatartozandóságát elsősorban az ő belső ügye.

A magyar zsidó vallású ügyvédekkel szemben nem alkalmazták a disszimiláció elvét.

A vita ezzel sem zárult le, mert Hegedűs Gyárfás nyilatkozatához újabb megjegyzéseket fűzött és megszólalt Jávor Béla is, aki elméleti fejtegetésekbe bocsátkozott és cáfolni igyekezett Hegedűs érvelését. Hegedűs szerint ugyanis ki kellett volna hagyni az összes zsidókat a névsorból, mert

ha a zsidóság elkészíti a zsidó ügyvédek névsorát, úgy abba felvesznek minden zsidó vallású ügyvédet tekintet nélkül nemzetiségi vallomásra

és valamely párthoz való tartozására. Ezzel kapcsolatban Jávor felveti a kérdést, vajon a román nemzetiségű zsidó ügyvédek szerepeltetni fogják-e ebben a névsorban?

Utána pedig Szilágyi Olivér dr. targumuresi ügyvéd irt cikket a Magyar Lapokba és nagyon sok megszívlelendő igazságot tár fel. Foglalkozik például azzal a népi kettősséggel, amelyről már hetek előtt irtunk e lap hasábjain Leon Blum francia miniszterelnök egy írásával kapcsolatban. Blum ugyanis felveti a kérdést, lehet-e valaki egyidőben francia is és zsidó is? Blum azt mondja, hogy igen. Saját magából indul ki és megállapítja, hogy éppen olyan jó francia, mint amilyen jó zsidó. Egy országhoz való tartozás nem zárja ki azt, hogy az egyén egy másik csoport, egy másik emberi társadalom részének is érezze magát. Testtel-leléssel hozzátartozhatunk a zsidó közösséghez, érzelmeinkben mégis tökéletesen franciák lehetünk.

Egy zsidó lehet francia minden tekintetben, anélkül, hogy feloldandó az a köteleket, mely őt a zsidó csoporthoz kötelezi, — irta többek között.

Álljuk most is azt, amit akkor irtunk erről a kettős nemzet loyaltásról. Ez nonsens. Blum összetévesztette a kulturközösséget a nemzeti közösséggel. Loyális lehetek azon állam iránt, melyben élek, melynek polgára vagyok, bár az én nemzetiségem más, mint az államalkotó többségé, de nem tartozhatom kétféle nemzetiséghez.

Mint magyar nemzetiségű román állampolgár lehetek loyális román állampolgár, de nem lehetek egyidőben magyar és

A fokozott fegyverkezés Anglia elsőrendű feladata

Az angol alsóházban napokon keresztül folyt a fegyverkezési vita. A vitát Baldwin miniszterelnök nagy beszéde zárta le, aki hangsúlyozta, hogy az angol kormány mindent elkövet az európai béke fenntartás érdekében. Angliának azonban az európai politika sajnálatos helyzetével is számolnia kell és gondolnia kell arra a lehetőségre is, hogy a békét mégis megszegik. Az angol kormány azért nagy figyelmet szentel a fegyverkezés problémájának. A kormánynak a fegyverkezési kérdésben az ország legjobb szakértői állanak rendelkezésére és megvan a lehetőség arra, hogy adott esetben Anglia egész iparát percek alatt a háborús termelés szolgálatába állítsák. Anglia hatalmi pozícióját csak akkor

tarthatja meg, ha a többi állam látja és tudja, hogy Anglia kellően felfegyverezett állapotban van.

A fegyverkezési vitában részt vett Churchill Winston is, aki kijelentette, hogy úgy az angol, mint pedig a francia fegyverkezés elmaradt a német fegyverkezés üteme mögött. Azért leghelyesebb, ha Anglia Németországgal megállapodásra jut. A német birodalommal való közvetlen tárgyalások révén nemcsak a világbékét lehetne megerősíteni, hanem tárgyalni lehetne az általános leszerelésről is.

Az alsóház elfogadta a kormány álláspontját és 337 szavazattal 131 ellenében megszavazta a fegyverkezési programot.

román nemzetiségű is.

A fogalmakat talán azzal tisztázhatjuk, ha felsoroljuk az egyes kategóriákat, amelyekhez az egyén tartozhatik. Ezek az állami közösség, a nemzeti vagy népközösség és a kulturközösség. Ugyanazon állami közösségbe tartoznak ugyanazon állam polgárai, bármilyen nemzetiséget valljanak is a magukénak. A nemzeti közösség valamely nemzethez való tartozást, annak a nemzethez az egységben való teljes és fentartás nélküli feloldását, nemzeti céljaival való azonosítását, a nemzeti munkában, minden bajában-bujában és örömeiben való őszinte részvételét, egyszóval a vele való maradéktalan együttérzést jelenti. A kulturközösség viszont nem érinti a nemzetiséget, hanem valamely kulturában való otthonosságot, rokonszenvet, más kulturákkal szemben nagobb fokú szimpátiát, annak a kulturának a szeretetét és ápolását, a benne és vele való életet jelenti.

Az állami közösség fogalmának magyarázatára nem kell sok szót vesztegetni. Ez benne van az állampolgárság fogalmában.

A népközösség magyarázata körül ellentétek a gyakorlatban nem először merülnek fel, mióta nemzetkisebbségi életet élünk.

Adódott differencia, amikor a nagy átalakulás után a svábok nagy töredékei szakadtak le a magyarság testéről és adódnak állandóan, amióta a zsidóság fokozott mértékben propagálja a zsidó nemzeti élethez való visszatérést. A népközösséghez való tartozást az egyén maga állapítja meg származása, érzése, nevelése, meggyőződése, hite és becsületes vallomása alapján. Ennek a vallomásnak százszázalékosnak kell lennie. Nem lehet inga-tag, nem lehet felemás, nem lehet vagylagos. Ha valaki magyar, akkor százszázalékosan legyen magyar.

Ha román, vagy német, vagy zsidó, vagy más nemzetiségű, legyen százszázalékban az. Nem lehetséges az, amit Blum irt, hogy ő ugyan francia, de azért zsidó is, mert érzése nem oldja fel azt a köteleket, mely őt a zsidó csoporthoz kötelezi. Éppen így a zsidó is csak akkor magyar, ha fentartás nélkül az és nem éri azt a köteleket, mely esetleg a zsidósághoz kötelezi.

A népközösséghez való tartozást nem állapítja meg valamely

párthoz való tartozás, amint-hogy nem is lehet ebből a népközösségből kirekeszteni senkit, ha odatartozónak vallja magát.

A hitványkodó magyart megbüntethetjük, leköphetjük, — írta Szilágyi Olivér — de mégis kénytelenek vagyunk őt sorainkhoz számítani, akármerre sodorja botor becstelensége. Ugyanez a helyzete azoknak a zsidóknak, akik magyaroknak vallják magukat.

Hivatkoznak a vérségre is. Hogy ennek kétségtelenül van szerepe a nemzetiséghez és ezen keresztül valamely fajhoz való tartozásban, az tagadhatatlan. Ez a vérségi kötelék azonban csaknem valamennyi keresztény népnél többé-kevésbé elmosódott a keveredés folytán. Talán csak a zsidóknál van még meg, mert évszázadokon, sőt évezredekben keresztül csaknem száz százalékgig egymás között házasodtak. A nemzsidókkal való zsidó házasságok ma is kivételek még, ha a vegyes házasságok arányszámát vesszük. Így tehát

a vér szava a zsidóknál erősebb, mint a keresztény népeknél.

Az egész világon való szétszórtságuk következtében, más nemzetek soraiban való életük, az azokkal való együttélés következtében történtek ugyan áthasonulások, de a teljes felolvadás csak nagyon ritka esetekben fordult elő.

Az évszázados gettóbéli elkülönítés az emancipáció után önkéntes elkülönüléssé lett, amelynek jelei még ott is mutatkoznak, ahol csaknem teljesen látszik a felolvadás. Ez

az elkülönülési tendencia erősebb lett Romániában azokon a területeken, melyek a világháború előtt más államok tartozékai voltak.

Az idősebb zsidó nemzedéknél a kiválás nem volt olyan szembeszökő, bár nagy rétegek töredeztek le a magyar nemzettestről. Megmaradtak azok, akik már nem tudtak és nem akartak átváltozni, de a fiatalok már a maguk külön útját járják. Számtalan példa van, hogy az apa még lelkes tagja a Magyar Pártnak, amivel a magyarsághoz való tartozandóságát dokumentálja, viszont a fiu már cionista. Vannak magyarpárti tagozatok, ahol a zsidóság még vezetőszerepet játszik, de az ifjusági tagozatokban hirtelen zsidó sincsen. Ez bizonyára nem véletlen. Ha magyarpárti zsidónak szabad volt már egy évtized előtt megírni, hogy ez a zsidók útja, akkor bizonyára nem nemzetárulás, ha ugyanezt megállapítják keresztény oldalról is, amikor a tények rajzolják meg a zsidóságnak ezt az útját.

A szelekciót nem a keresztény magyarok kezdték, hanem a zsidók maguk.

És ha a keresztények ezt észreveszik, akkor ebből nem keletkezik sérelem a zsidókkal szemben, de még antiszemitizmus sem. Az antiszemitizmus a mostani vitában sem a keresztények részéről hangzott el, hanem a zsidó vallású, magát magyarnak valló Hegedűs részéről. Aminthogy talán

a valóságban sem volna antiszemitizmus, ha nem a zsidók egy része keresné minden kárában az antiszemita csomót.

Tapasztalatok bizonyítják, hogy a magyarság minden megmozdulásában, amelyben zsidók vesznek részt, nem mulasztják el kihangsúlyozni, hogy ők zsidó magyarok. Ha viszont egy-egy keresztény magyar meri keresztény voltát hangsúlyozni, sanda szemmel néznek rá és igen hamar rásütik az antiszemita bélyeget. Ennek a kérdésnek a tárgyalásá-

nál sohasem fogjuk elérni az objektivitás határát, ha hiányzik belőlünk az önisméret. Ne csak egymással nézzenek szembe zsidó és nemzsidó magyarok, hanem nézzenek saját bensejükbe is.

Ez volt a hiba ennek a vitának a kezdeténél is. Mindegyik észreveszi a más szemében a szálkát, de nem tűnik fel saját szemében a gerenda. Ne bántsuk egymást, de ne panaszkodjunk akkor sem, ha történetesen olyan tények szegeződnek szembe velünk, amelyek megállapítása talán nem kellemes, de tagadásuk, vagy elhallgatásuk nem szünteti meg létezésüket.

Zsidó kérdés van. Van a magyarság kebelében is. Ennek az eldöntése viszont a zsidóság ügye.

Aki magyar, százszázalékosan az, aki a magyar nemzettest részének érzi magát, dolgozik érte, ha kell meg is szenved nemzeti hitéért és nem üz csalfa játékokat a kettős népiség hazug jelszavával, az magyar, ha százszor zsidó is a vallása.

A tiltakozás szava hangzik mindenfelől a városi tejközpont esetleges megszüntetésével szemben

A város ideiglenes bizottsága ma dönt a tejközpont ügyében. Arról van szó, hogy ezt a sok millióval létesített és 1930 január elsején megnyílt intézményt megszüntessék-e, vagy pedig esetleg bérbeadják? A kérdés nem új és az oka is régi. A deficit vetette fel ezt a kérdést már öt évvel ezelőtt is. Akkor is bizottságot küldtek ki annak a tanulmányozására, hogy mit csináljanak a tejközponttal. A bizottság a bérbeadást ajánlotta a városnak. A város pedig megcsinálta a bérbeadási feltételeket és egy millió lei évi bért kért a tejközpontért. A város tehát minden kockázat nélkül évi egy millió lei hasznot akart abból az intézményből, amelyre azelőtt évente majdnem ugyanannyit ráfizetett. Ilyen körülmények között természetesen nem akadt bérlő. A város pedig tovább folytatta a tejközpont üzemét saját kezelésben.

Most azután ismét igen súlyossá vált a tejközponti deficit és a város megint

és nem magyar minden tősgyökeres magyar származása ellenére sem az, aki nemzetének árulója azzal, hogy megtagadja nemzetiségét. Ezzel önmagát zárta ki a népközösségből.

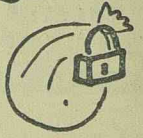
Zsidó is, magyar is csak önmaga zárhatja ki magát a magyar nemzetközösségből.

És ha bármilyen fogalmazásba önti a Magyar Párt állásfoglalását ebben az ügyben, lényege és érteime nem lehet más.

A magyarul beszélő, magyarul olvasó, a magyar irodalmat pártoló, a magyar színházat látogató és művészeteket ajánró zsidó lehet cionista is és mint ilyen mégis a magyar kulturközösség tagja, de nem lehet tagja a magyar nemzeti közösségnek. Mert más a népközösség és más a kulturközösség. Tartozhatik valaki más nemzeti közösséghez és ismét más kulturközösséghez, de két népközösségnek senki sem lehet tagja. Magyar sem, de zsidó sem.

Cseney Ádám.

A fukar

megspórol 200 Leit de elveszíti a lehetőséget hogy gardez lehesseu egy sorsjeggyel mellet a Wagon-hits-look-tól vett.

Timisoara, I.,

Bánáti Bankkegyesület palotája

Postacsekk-számla 3072

Sorsjegyét utánvét ellenében lakhelyére küldjük

kér. Ilyen ár mellett hozzáértéssel a két leiert a falun vásárolt tejen keresni lehetne. Csakhongy természetesen ugy a vásárlást, mint pedig az eladást meg kellene szervezni. A városi tejközpont ma naponta szégyenteljesen kevés tejet helyez el, holott legalább hat-nyolcezer litert kellene eladnia. Ha meggondoljuk, hogy a város napi tejszükséglete körülbelül 30.000 liter, egy kis kereskedelmi érzékkel könnyen lehetne fokozni a tejközpont napi eladási mennyiségét. Ebben az esetben a vállalat még akkor is keresne, ha a pasztörizált tej literjért nem 6, hanem 4-4.50 leiert adná. Ebben az esetben teljesítené valóban a tejközpont árszabályozó feladatát.

A tejközpont deficitjét nagyban emeli a vajkészítés. Ez ugy történik, hogy a tejközpont a falvakban leköött és átvett tejet nem tudja mind elhelyezni és a visszamaradt tejből kénytelen a vajat csinálni. Szakember tudja csak, hogy ez milyen baj. Helyesen vezetett tejuzemek a vaj számára a vidéki tejből csakis a tejszint veszik át és szállítják üzemiükbe, ahol azt zsírszázalékonként fizeti és köpüli vajjává. Csakis így lehet vajat ráfizetés nélkül készíteni és egyuttal márkás vajat forgalomba hozni.

A tejközpont egyedüli mentsége: szakavatott vezetés és kereskedelmi érzék. Emellett határozzon a város vezetősége és ne a megszüntetés mellett.

B. A.

Brutális csendőr elítélése

A Severin-megyei Domasnea községben ez év elején az egyik autóbussz, amelyet Stefanescu Ion soffőr vezetett, nekiment a község szélén levő keresztnek és azt ledöntötte. A balesetről tudomást szerzett Baghina Constantin községbeli csendőrmester, aki erre a csendőrörsre idézte a soffőrt és ott — a vádirat szerint — bántalmazta. A soffőr sérüléseiről orvosi látellelet készített és annak alapján súlyos testi sértés címén feljelentést tett Baghina Constantin őrmester ellen. A helybeli ítélőtábla tegnap vonta felelősségre a csendőrmestert, akinek bűnösségét megállapította és tizenöt napi elzárásra, valamint ezer lei pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Baghina őrmester felebbezést jelentett be.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK COLECTURA OFICIALĂ

sorsjegyei a következő helyeken kaphatók:

BUCUREȘTI .. Bulevardul Elisabeta 3
Calea Grivitei 23
B-dul Ferdinand 17
Str. Strovopoleos 8
Calea Victoriei 20
B-dul Take Ionescu 23
Str. Lipscani 23
Calea Victoriei 20
CLUJ ..... B-dul Regina Maria 46
ALEXANDRIA (Teleorman) Str. Carol 211
BRAȘOV ..... Str. Gh. Barițiu 1
SIBIU ..... Piața Regele Ferdinand 7
RÂMNICUL VÂLCEA Str. Traian 126
FOCȘANI ..... Piața Mare a Unirii 105
IAȘI ..... Str. Gându 2
Str. Ștefan cel Mare 34

valamint az ország összes városaiban ahol ez a cégtábla látható

LOTERIA DE STAT
COLECTURA OFICIALĂ

Ciano gróf a feleségével tegnap Budapestre érkezett

Ciano gróf olasz külügyminiszter a feleségével, aki Mussolini leánya, tegnap délután egy óra után Bécsből Budapestre érkezett. A magyar fővárosban a pályaudvaron a vendégeket ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A vonatról elsőnek Ciano felesége szállott le, akinek Kánya Kálmán külügyminiszter virágcsokrot nyújtott át. Utána Ciano gróf is a peronra lépett, akit Darányi Kálmán miniszterelnök üdvözölt. Dévényi Edit, az egyik budapesti leányiskola növendéke, olasznyelvű beszéddel köszöntötte Ciano grófnét, aki megcsókolta a leányt.

A vendégek azután autóba szállottak és a Duna-palotába hajtottak. Délután két órakor Kánya külügyminiszter világreggelit adott a vendégek tiszteletére. Délután Ciano a Várba hajtatott, feliratkozott a kormányzónál, majd leadta névjegyét Serédi hercegprimásnál, a kormány tagjainál, valamint az országgyűlés két házának elnökeinél. Délután félőtkor megjelent a parlamentben a diplomaták páholyában. A képviselők a szocialisták kivételével teljes számban ott

voltak. A képviselők felállással és kézfelemeléssel viszonyozták Ciano üdvözlését. Sztranya vszky házelnök erre félbeszakította az ülést és üdvözölte Ciano grófot, aki az üdvözlés után még néhány percig a páholyban maradt, majd megtekintette a parlament épületét.

Azután Ciano megjelent a képviselőház folyosóján, ahol Darányi Kálmán több politikust, többek között Eckhardt Tibort és Bethlen István grófot is bemutatta neki.

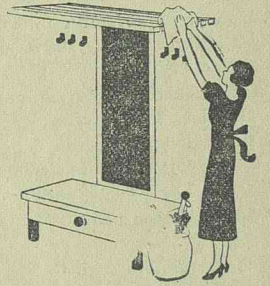
Ciano ma délelőtt megkoszorúzza a hősök emlékművét, délután kihallgatáson jelenik meg Horthy Miklós kormányzónál, aki villásreggelin látja vendégül. Délután meglátogatja a budapesti olasz fasciot és az olasz kolóniát, este pedig részt vesz Colonna herceg ebédjén és fogadóestélyén. Vasárnap Gödöllőre megy, ahol vadászatot rendeznek tiszteletére. Vasárnap este az Operában diszeloadás lesz, utána Kánya Kálmán vacsorát ad, amelyet táncmulatság követ. Hétfőn Ciano Örkénybe utazik, ahol meglátogatja a lovaglóiskolát. Elutazásának idejét még nem állapították meg.

A VIM nem karcol - oldja a piszkot!

Ragyogó tiszták lesznek a rézrudak. Zománccot óvatosan fényesít. Fényezett bútort ujja varázsol. VIM olyan finom, hogy

bármít tisztíthatunk vele. Amellett oly alaposan tisztít, hogy a legdurvább piszkok is azonnal eltűnnek!

De kell, hogy a valódi VIM legyen!

Az anarchisták és kommunisták Madridot már önálló köztársasággá kiáltották ki

Madrid fölött huszonegy óra óta felhőszakadászerű eső zuhog. Ez igen megnehezíti mindkét fél számára a hadműveleteket. A nemzetiek repülőgépei a nagy eső miatt nem szállanak a főváros fölé. A szárazföldön is alább hagytak a hadműveletek.

Franco tábornok felkelő csapatának most inkább a tüzérése dolgozik, mert a tábornok kiemelni akarja a gyalogságot.

Madridban a Manzanaras hidjaiért tovább folyik a küzdelem.

Számot adtunk arról, hogy Madridban a kommunisták és anarchisták között nagy az elégedetlenség, mivel a Caballero-kormány tagjai eltávolították családjukkal együtt Madridból, amelyet magára hagytak. Barcelónai jelentés szerint

a madridi anarchisták és kommunisták teljesen elszakadtak most a Valenciába menekült Caballero-kormánytól és Madridot önálló köztársasággá kiáltották ki.

A valenciai kormánnyal minden összeköttetést megszakították.

Barcelóna közelében a nemzeti kormány egyik hajója katonákat akart partra szállítani. Ezt azonban egy orosz katonából álló különítmény megakadályozta. Barcelónában különben jelenleg igen sok az orosz. Orosz katonák és mérnökök minduntalan érkeznek Barcelónába.

A Matin szerint az oroszok a francia határ közelében hatalmas arzenált építenek. Ebben a spanyol vörös hadsereg részére hadianyagot gyártanak. Az arzenált különben a világforradalom szülőgátaiba is állítják.

Az orosz szovjet hajói most igen sűrű

egymásutánban érkeznek a kataloniai kikötőkbe. Isztambuli jelentés szerint a Dardanellákon keresztül ismét áthaladt egy orosz hajó, amely repülőgépeket szállít a spanyol marxista kormány részére.

Londonban a semlegességi bizottság újabb ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a spanyol partokat szigorú ellenőrzés alá helyezik. Így akarják megakadályozni, hogy külföldi államok bármely spanyol hadviselő fél részére fegyvereket szállítsanak és a semlegességet megsértsék. A határozat kimondása előtt a bizottság ülésén nagy összecsapásra került a sor Grandi olasz és Maiszkij orosz nagykövet között. Grandi fényképekkel igazolta, hogy a spanyol vörös milícia szovjet gépfegyverekkel harcol.

Szemére vetette azt is Szovjet-oroszországnak, hogy Spanyolországot bolsevizálni akarja.

Maiszkij ezzel szemben azt vetette szemére Olaszországnak, hogy Franco

Az erdélyi magyar katolikusság legfájóbb sérelmeit tárgyalta az Egyházmegyei Tanács

Az erdélyi magyar katolikusság egyházi és világi képviselői Clujon most tartották meg az Egyházmegyei Tanács évi közgyűlését. Előbb a piarista templomban nagymisét hallgattak, amelyet Vorbuchner Adolf püspök mondott, majd átvonultak tanácskozássra a katolikus gimnázium dísztermébe. Gyárfás Elemér dr. világi elnök meglepő szavakkal üdvözölte Vorbuchner püspököt abból az alkalomból, hogy először elnököl az egyházmegyei tanács közgyűlésén. A püspök szeretettel kö-

tábornokot védelmezi és megtagadja az igazságot. Azzal is vádolta Olaszországot, hogy a semlegességet ismételtlen megszegte.

A semlegességi bizottságban képviselői hatalmak légi attaséi tegnap Londonban külön megbeszélést tartottak. Ezen foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy miként lehet megakadályozni azt, hogy külföldről repülőgépeket küldjenek a spanyol hadviselő feleknek.

A burgosí kormány elhatározta, hogy azokon a területeken, amelyeket hatalmában tart, lebélyegeztesse a spanyol jegybank által kibocsátott bankjegyeket.

Azokat a bankjegyeket, amelyeket 1936 július 11 után különböző madridi kormányok bocsátottak ki, valamint azokat, amelyeket a jelenleg Valenciában székelő kormány fog kibocsátani, érvényteleneknek minősítik.

szönte meg az üdvözlést, majd megtartotta megnyitó beszédét. Ennek elején megemlékezett a betegsége miatt távollévő Majláth Gusztáv gróf püspökről, aki negyven év óta mindössze másodszor kénytelen betegsége miatt távolmaradni, a közgyűlésről.

— Bár az egyház békét hirdet, — folytatta szavait a püspök — nem élvezheti a békét. A világnézetek harcában mind világosabban alakul ki a két tábor, egyfelől Istenért, másfelől Isten ellen. Előbb-utóbb el kell jönnie az idő-

nek, amikor minden embernek döntenie kell arról, hogy melyik párthoz csatlakozzék. Ebben a nagy harcban, amelynek körvonalai kezdenek kibontakozni lelki szemünk előtt, szívesen nyújtunk baráti békejobbot mindenkinek, aki velünk együtt akar küzdeni az istentelenség és a felforgató eszmék ellen.

Balázs András előadó megemlékezett az elmúlt két évtized küzdelméről, amelyet a katolikus magyarság Majláth püspök vezetésével hitéért, nyelvért, kulturájáért és nemzeti becsületéért vívott. A közgyűlés köszönetet mondott Gyárfás Elemérnek a katolikus iskolák érdekében kifejtett munkásságáért.

Orbán János esperes megrázóan mutatott rá azokra a veszedelmekre, amelyeket a bolsevizmusnak a székelyek között való elharapozása jelent. Lelkiismeretlen agitátoroknak sikerült elérniük, hogy a székelység soraiban is vannak már számosabban, akik gyűlölik a rend fogalmát és a magántulajdont. Sürgette, hogy az agitátorok munkáját ellensúlyozzák.

Pitner Árpád dr. az iskolasérelmekről beszélt, majd határozati javaslatot terjesztett a közgyűlés elé. A javaslat indítványozza, Vorbuchner püspök tegyen lépéseket a közoktatásügyi miniszteriumban, hogy szüntesse meg egyes alantas hatósági közegek eddigi magartását. A javaslat azt a reményét fejezi ki, hogy a közoktatásügyi miniszter a tárgyilagos vizsgálat megejtése után orvosolni fogja a sérelmeket. Gyárfás Elemér dr. indítványára elhatározták, hogy hasonló lépéseket tesznek a belügyi és a kultuszminiszternél is.

Bogal Alajos egyházmegyei főtanfelügyelő hangsúlyozta, hogy a katolikusok a maga részére is követeli a törvényadta jogokat. Ugyanakkor ragaszkodik a katolikusok lelki meggyőződéséhez is. Hiszi, hogy a törvény és a meggyőződés utjai az igazsághoz vezetnek.

Gyárfás Elemér dr. végül nagyszabású beszédében a különféle szennylapok támadásait bélyegezte meg. Hasonló körülményben beszélt Paál Albert is.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
 Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300 egész évre 600 lei
 Vállalatoknak, közintézményeknek és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
 Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

— 62, este 10 óra után 14—69 vagy 2—9

A „Jemesvarer Zeitung” nyomda nyomása.

Patikák éjszakai szolgálata

Városunkban november 9-től november 15-ig a következő gyógyszerterak tartanak éjszakai szolgálatot:

Az I. kerületben az Avram Iancu-utcában levő Blumberg-gyógyszertár.

A II. kerületben a Badea Cartan-téren levő Maszalts-gyógyszertár és a Stefan cel Mare utcában levő Zeiner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Küttl-téren levő Roxin-gyógyszertár.

A IV. kerületben az I. C. Bratianu-utcában levő Diana-gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Franelian Panajoth Ernő gyógyszerterára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Hátgyázzon-e a nő?

Erre a kérdésre a férfiak nemmel, a nők igennel válaszolnak és ezt a kérdést nem is lehet ilyen egyszerűen elintézni. A nők kártyaszervezetét az utóbbi években a „bridsz”, hogy úgy mondjuk, legalizálta. A bridsz-játékot divatbáhozok kijelentették, hogy az nem kártyajáték, hanem szellemi sport, amelyhez ész, logika stb. szükséges. Az ilyen hatásos jelzőkkel díszített kártyázás nyomban erős talajra talált, ami nem is csoda, mert ész és logikát igazán nem lehet kellemesebb körülmények között bizonyítani, mint amikor egy asszony bemozdja a nagy szummet. A bridszjáték mint szellemi torna annyira divatba jött, hogy még férfiek is akadtak, akik büszkén emlegették feleségük játék tudásával bizonyított szellemi nívóját. Bár magam is asszony vagyok, nagyon sajnálom, hogy az általam nem túlságosan kedvelt bridszsel nem tudom észbeli adottságom bizonyítani (lehet, hogy ez maga is rossz bizonyítvány), de mint csendes szemlélő egyet-mást éppen ezért megállapíthatam. Ezt a csendes szemlélést a férfiak kibicelésnek mondják, tehát én mint kibic megállapíthatom, hogy a nagy szemlem bemozdásával imponáló asszonyok legnagyobb része órákon át tartó kártyázása alatt nem tudta, hogy hol van a gyermeke. A szekrény tetején mázskál-e vagy pedig lazasan fetreg kis ágában? Már pedig ennek nem tudása a nagy szemlétség ellenére sem okos dolog.

Nem óhajtom a kártyázó asszonyok szellemi képességét lebecsülni, de megállapíthatom, hogy az utóbbi időben a bridsz kezd kimmenni a divatból, helyette a sok ész aztán igazán nem kívánó rómi lett ismét urrá. Rómit játszanak a szalonokban, kávéházakban mindenfelé, még a bridszklubokban is. Az asszonyok römjének. Már pedig ez azt bizonyítja, hogy mégis csak inkább kártyaszervezetről van szó, mint szellemi szórakozásról. Összintén szólva, én még kevés férfit láttam játszani, ha azonban a férfiek is olyan szenvedéllyel és mindennél elfelejtkezéssel kártyáznak, mint a feleségek, akkor csak azt mondhatom, hogy jaj annak az asszonynak, akinek a férje kártyás.

S ezért kell feltenni azt a kérdést, hogy kártyázzon-e a nő vagy sem?

A válasz, ha nem is lehet egyszerűen

széri, mégis megadható.
 Ha a társasági élethez kénytelen alkalmazkodni, úgy kártyázzon — bármennyire is nem szellemi szórakozás, hanem primitív szenvedély — azonban csak olyan mértékig, amíg a „blattot üti”, addig a férjek ne járkaljanak lezakadt gombu ruhában és a gyermekeknek ne hiányozzon az anyjuk.
 (J. P.)

— A parlament új elnöksége. A kormány tagjai, akik résztvettek az oradeai gyűlésen, a vonaton tanácskoztak és elhatározták, hogy a kamarában újból Savenut, a szenátusban pedig Lapedatu volt miniszter jelölik az elnöki tisztségre. Az erdélyi politikusok közül Bursan Constantint, Lobontiu és Oanea Laurentiu jelölik az alelnöki tisztség betöltésére.

— Drechsler Miksa dr. főrabbi előadása. A timisoarai izraelita hitközség kulturáléutánjai vasárnap, e hó 15-én veszik kezdetüket. A sorozatot a hitközség tudós főrabbiának, Drechslernek előadása nyitja meg a zsidó életet mozgató erőkről. Az előadást megelőzi a zsidó liceum énekkarának kórusa és egy kvartett Eisikovits dr. zenetanár közreműködése mellett. Kezdeté pontban délután 6 órakor. Szabad bemenet mellett vendégeket szívesen lát a rendezőség.

— Kivégeztek négy abesszin felkelőt, Addis Abebában tegnap kivégezték Bloch a tábornok volt harari kormányzó és négy társát. Ezek ugyanis néhány hónap előtt a főváros ellen támadást szerveztek meg, amiért kézrekerülésük után halálra ítélték őket.

MERCUR

SZERENCSE SORSJEGYÁRUDÁJANAK SORSJEGYEI

a következő főelárusító helyeken kaphatók

- BUCUREȘTI: Galerile Blanduziei 3
Calea Victoriei 118
- TIMIȘOARA Piața Brătianu 3
- CONSTANȚA Str. Carol 49
- BACĂU Calea Regele Ferdinand 4
- CHIȘINĂU Bdul. Alexandru cel Bun 65 bis.
- IASI Str. Lăpușneanu 20
- CERNĂUȚI Str. Bucureștilor 5
- ARAD Str. Eminescu 4
- ORADEA Bdul. Regele Ferdinand 9

eladási irodák az egész országban

Ne feledje el VASARNAP AZ ELSŐ OSZTALY HUZASA.

Bánsági főelárusító:

Temesvári Bank

fiókjai és ügynökségei

Színház

Csavargólány és Néma levente ujdonságokban mutatkozik be a timisoarai új magyar színtársulat

December elsejének kimagasító eseménye az új magyar színtársulat bemutatkozása lesz. Nemcsak mint művészi teljesítmény, de mint divatszenczió is az érdeklődés központjába került az ideai magyar színház, mert felcsigázott érdeklődéssel várja mindenki az új társulat bemutatkozását.

December 1-én Erdélyi Mihály legújabb operettjének a „Csavargólány”-nak premierjével mutatkozik be az új operett-együttes. A kitünő ujdonságot Szabadkay József rendezi, Schlezák Elemér dirigálja. A kettős bemutatkozás sikerét a káprázatos kiállítás, a szenzációs toalettek és a filmszerűen pergő előadás biztosítja.

A prózaegyüttes bemutatkozása Heltai Jenő „Néma levente” című kitüntetett klaszikus színművének premierjével fog megtörténni. Szabados Árpád itt mint értékes rendező újabb bizonyítását nyújtja elismert tehetségének. Mindkét ujdonság stilszerű és ragyogó díszletei Kertész Sándor

— Teadélután. A timisoarai Guttemplárok szokásos vasárnapi teadélutánjaikat újból rendszeresítették, délután fél 6 órai kezdettel. Kitünő zene, jó buffé és kellemes szórakozás várja a közönséget. Cim: I. O. G. T., Piața Tepeș Vodă 1, I. emelet.

— Az arcbört elcsúfító számos tisztátalanság, mint gyulladási pirosságok, pörsenések és pattanások, amelyek elégtelen emésztés következtében támadnak, a természetadt „Ferenc József” keserivíz használata által — reggelente 1/2 pohárral — rövidesen eltűnnek. Az orvosok ajánlják.

— A budapesti Oktogon-teret Mussoliniről nevezték el. Budapesti jelentés szerint a közmunkatanács elhatározta, hogy az Andrásy-ut és a Teréz-körút találkozásán levő Oktogon-teret Mussoliniről nevezzék el. A német nagykövetség ellenőrköri nevezi el.

iparművész érdeme.

Az új színtársulat elsőrendű erői, kiket a Csavargólány és a Néma levente előadásai méltó szerephez juttatnak Monory Kató és Papp Ella énekes primadonnák, Krémner Manci és Gách Edit szuprett primadonnák, Bárdy Teréz drámai szende és Csengery Ica próza naiva, Kőszeghy Many énekes naiva, Palucz Vilma anya, Németh Böske komika. Badóczy István és Kovács Dezső énekes bonvivánok, Rédei R. Imre tenorénekes, Karácsonyi Miklós és Háimágyi Harry táncos-komikusok, Németh István jellem és hős, Szabadkay Miklós és Mihályi Károly buffo-komikusok, Solthy Miklós siheder.

Az új társulat titkári hivatala november 16-án már megkezdte működését a színház épületében, ahol a hivatalos órák alatt készséggel áll a közönség rendelkezésére. A jegyelővételi pénztár november 25-én délelőtt 10 órakor kezd meg működését.

— Kiesett a robogó motorosvonatból. A bánsági Ortisoara község közelében tegnap súlyos szerencsétlenség történt. Komancsek József tizenhárom éves fiú, aki egyedül utazott a Timisoara felé a motorosvonaton, utközben kizuhant a vasuti kocsiból. A töltésre zuhant és a fején szenvedett sérüléseket, ezenkívül agyrázkódás érte. Beszállították a timisoarai gyermekkórházba. A fiú a lipovai vonalon szolgálatot teljesítő vasuti pályőr fia.

— Hat éves fiúcska tüzhaltá. Berini községben Meda Árpád hat éves fiú szülei kertjében tüzet gyújtott és azután két pajtásával a lángok körül játszott. Közben a fiúcska olyan közel került a lángokhoz, hogy ruhája is tüzet fogott. Kétségbeesett sikoltására szülei és a szomszédok segítségére siettek, de akkor már olyan súlyos égési sebek borították testét, hogy tegnap reggel borzalmas szenvedések után meghalt.

Kis regény

A mohácsi hősök temetőjében egy fiatal leányra lettek figyelmesek, aki keservesen zokogott az egyik hős sírján, azután eltávozott a temetőből s fényképpel tért vissza, lefényképezte a sírt. Megható története van ennek a temetői látogatásnak. A mohácsi kórházban 1919-ben meghalt Horváth János honvéd, akit az orosz frontról szállítottak ide súlyos fejjelével. Itt temették el, családja pedig kétségbeesetten kutatta, kereste, hova tűnt el Horváth János. Hat gyermeke az ország minden városában kereste sírját a hősi temetőben, de a legbuzgóbban a legidősebbik leánya kutatta. A fiatal leány végre rátalált apja sírjára. Ő volt az a fiatal leány, aki ott zokogott s aki lefényképezte a megtalált drága sírt.

— Marica grófnő. A Magyar Párt mehalai tagozatának műkedvelői ma este kilenc órakor a Bergauer — volt Gimpel — vendéglőben színdarabok Kálmán Imre Marica grófnő című operettjét. A nagyobb szerepeket Schmidt Emma, Borsós Rózi, Vörös Matild, Pető Juci, Molnár Rózi, Nagy Pista, Wolf János, Walter Péter, Szabó Géza, Rosenzweig Jakab, Kőváry Frigyes, Gaál Sándor és König József játsszák. A rendezést Nagy Pista végzi, a zenekart Láng Lajos Frigyes vezényli. Beléptidő személyenként husz lei.

— Kommunista röpcédulákat terjesztett. Csáki János helybeli munkást 1931-ben tetten érték, amikor a III. kerületi házakra éjszaka kommunista röpcédulákat ragasztott. A helybeli törvényszék az akkor még fiatalkoru munkást tizenöt napi elzárásra ítélte és ezt a büntetést tegnap a helybeli ítélőtábla is megerősítette.

Campus & Bassa
 Timisoarán is
 nagy nyereseményeket
 fizetett ki!!!
 Miért ne nyerjen most Ön?

Botrányba fult a francia kamara ülése

A francia képviselőház tegnapi ülésén ec quart képviselő interpellációt intézett a kormányhoz. Szavaiban Sale ng ro elügyminiszterre célozva, de a miniszter legnevezése nélkül arról beszélt, hogy a kormány egyik tagja elítélendő katonai tevénytéséget fejtett ki és visszaéléseket is követt el. Hivatkozott katonatisztek és alisztek vallomásaira, amelyek kétséget kizáró bizonyítékokat szolgáltatnak az illető mi-

niszter ellen. Blum miniszterelnök azonnal szólásra emelkedett, hogy válaszoljon az interpellációra. Azonban aig mondott néhány szót, mikor a jobboldali pártok olyan zajban törtek ki, hogy a miniszterelnök szavait nem lehetett megérteni. A szocialista képviselők elhagyták padjait és a jobboldali sorok felé indultak. Nagy zaj támadt a teremben, mire az elnök az ülést hirtelen felfüggesztette.

KÜLÖNVÁLASZTJÁK A KULTUSZMINISZTERIUMOT A KÖZOKTATÁSÜGYTŐL. A fővárosból jelentik, hogy ma megjelenik a hivatalos lapban az a rendeltörvény, amely különválasztja a kultuszminiszteriumot a közoktatásügyi miniszteriumtól. Mindkét miniszterium önállóan működik. Ezzel kapcsolatban a közoktatásügyi miniszterium nevét is megváltoztatják, mert az mint nemzetművelési miniszterium fog szerepelni. Politikai körökben arról is tudnak, hogy a légügyi alminiszteriumból miniszterium lesz. A légügyi miniszterium vezetője Caranfil mérnök marad, aki eddig a légügyi alminiszteriumot is vezette.

— **Tatarescu tanácskozott Bratianu Dinuval.** Bucurestii jelentés szerint Tatarescu miniszterelnök tegnap délelben meglátogatta Bratianu Dinu, a liberális párt elnökét, akivel hosszasan tanácskozott. Megbeszéltek a parlament megnyitásával kapcsolatos kérdéseket és a miniszterelnök ismertette azokat a törvényjavaslatokat, amelyek a parlament elé kerülnek.

— **Uj vilamos megállóhelyet kér a polgárság.** A III. kerület lakosságának egy része új vilamos megállóhelyet kér. A Feldioara-utca, valamint az ennek csatlakozásában fekvő Josif Gal, Memoranduiui és Mühle-utca, továbbá a Feldioara-utcával szemben a volt Mühle-kert helyén épült új háztömbök lakosai között mozgalom indult meg, amelynek célja, hogy a városi villamosvasut a hatos vonalon a Feldioara és Mühle-utca sarkán megállóhelyet létesítsen. Erre vonatkozólag emlékiratot szerkesztettek, amelyet több száz érdekelt polgár ir alá. Az emlékiratot küldöttélegileg fogják a városházán átadni.

BELGIUM FRANCIABARÁT POLITIKAJA NEM VALTOZIK. Bovese belga igazságügyminiszter kijelentette, Belgium azért tért vissza a szigorú nemzetközi semlegesség alapjára, hogy így egy esetleges nemzetközi konfliktustól magát távol tartsa. Hangsúlyozta azonban, hogy Belgium továbbra is franciabarát politikát folytat.

— **Nem a kereslet és kínálat a fontos.** Berlini jelentés szerint Wagner, a német árelenőrző bizottság vezetője, a négy éves gazdasági tervvel kapcsolatban kijelentette, hogy a közszükségleti cikkek árát helytelen dolog a kereslet és kínálat arányában megállapítani. Ez ugyanis azt jelentené, hogy az egyéni érdekeket a termelők javára föléje helyezik a közérdeknek. Szerinte a közszükségleti cikkek árát úgy kell megállapítani, hogy azokat a gyenge keresetű egyének is megszerezhessék maguknak.

— **A magyar-lengyel viszony a legbarátságosabb.** Beck lengyel külügyminiszter Londonból visszautazott Párisba. Elutazása előtt az egyik budapesti újság londoni tudósítója előtt nyilatkozott a magyar-lengyel viszonyról és kijelentette, hogy az a lehető legbarátságosabb. A két nemzet között soha sem volt ellentét a multban és a jövőben sem lehet. Azután beszélt a közép-európai politikáról és hangsúlyozta a közép-európai államok együttműködésének szükségességét.

Jó emésztés, jó kedv

„A barátom mindig jókedvű, nekem pedig állandóan fáj a fejem!”

Milyen gyakran lehet ezt hallani! Amellett pedig a rejtély megoldása igen könnyű: jó emésztés, jó kedv! Ha emésztő szervei nem működnek jól, ha székrekedésben szenved, nem lehet jó kedvű, mert ez az állapot fejfájást okoz és egyéb kellemetlenségeket. Szüntesse meg a bélrenyheséget, szedjen egy jó, biztos és enyhén ható hashajtót! Szedjen KOPROL-t, a jóízű csokoládépasztillát! KOPROL kiisztítja gyomrát, szabályozza az emésztést és újra visszazserzi jó kedvét!

KOPROL
AZ IDEALIS HASHAJTÓ!

— **Az iparengedélyek becserélése.** Ismételten közöltük, hogy az iparengedélyek és munkakönyvek becserélésének határideje november harmincadikán lejár. A munkügyi miniszterium a munkafelügyelőségeket és a betegpénztárak ellenőrző szerveit utasította, hogy mindazon mestereket és segédeket, akik a becserélést elmulasztották, szigorúan büntessék meg. A büntetés ezertől-tíz-ezer leig terjed.

— **Predeálon havazik.** Predeál környékén a hőmérséklet a fagypontra alá süllyedt és az egész vidéket hótakaró borította be. A hegyek csúcsai és a szakadékok nagy hótömegeket hordának.

LIBANON FÜGGETLENSÉGET ELISMERTÉK. Beirutban tegnap aláírták a francia-libanoni szerződést, amely elismeri Libanon függetlenségét. Az egyezmény aláírásánál a francia köztársasági elnök képviselőjében Martel delegátus volt jelen.

— **Elítélés után felmentés.** Évek óta húzódozó per került tárgyalásra a helybeli itélőtáblánál. A per vádlottja Ureche Savu tanító, aki a vádirat szerint néhány év előtt Pesac községben erköletelen merényletet követett el a házában lakó cseédeány ellen. A helybeli törvényszék bűnösnek is mondotta a tanítót és hat hónapi fogházbüntetéssel sújtotta. Felébezés folytán az ügy most az itélőtábla elé került, amely bizonyítékok hiányában Ureche Savut felmentette a vád alól.

NÉMETORSZÁG TILTAKOZOTT MOSZKVBAN. Megemlékeztünk róla, hogy Moszkvában több német állampolgárt tartóztattak le, ami ellen a német kormány diplomáciai uton tiltakozását jelentette ki. A német sajtó ezzel kapcsolatban heves támadásokat intéz Szovjetországra ellen és elégtelt követel az erőszakkal szemben. A Lokal-anzeiger hangsúlyozza, hogy amennyiben az elégteltelt nem adnak meg, egy a német kormány hívja vissza moszkvai követét.

— **Pál jugoszláv kormányzóherceg utazása.** Pál jugoszláv kormányzóherceg és felesége Londonba való utazásuk közben tegnap Firenzébe érkeztek, ahol az ottani orosz templomban ideiglenesen eltemetett görög királyi pár lelkiüdvéért tartott gyászistentiszteleten vettek részt. Konstantin király és Zsófia királyné holttesteit a napokban szállítják vissza Görögországba.

PARIS A SEMLEGESSÉG FENTARTÁSÁNAK MELLETT DÖNT. Párisi beavatott politikai körök szerint Blum miniszterelnök nyilatkozni készül a spanyol kérdésben. A kommunisták és szocialisták a kormányt a semlegesség feladására akarják bírni. Ezzel szemben a kormány a semlegesség további fentartása mellett dönt és ezzel teljesíti a radikális párt követelését. Párisban bizonyosra veszik azt is, hogy Anglia helyesséni fogja Franciaország további semlegességét politikáját.

— **A külügyminiszter tanácskozása a kisántánt követivel.** Antonescu Victor külügyminiszter tegnap délelött egy órán keresztül tanácskozott a kisántánt államok bucarestii követivel. A tanácskozásról hivatalos közleményt nem adtak ki.

— **Napsütéses idő.** Tegnap egész napon keresztül derűs, napsütéses időjárás volt. A hőmérséklet délelött tíz órakor kilenc, délután négy órakor pedig 12 fok melet mutatót. Este az idő hűvösödött és a szél hidegre vált. A meteorológiai intézet jelentése szerint éleink délnyugati és nyugati szél várható, nyugat felől esetleg eső vagy zápor lehetséges, a hőmérséklet alig változik.

— **Fiatal diák balesete.** Weirath József tizenhárom éves diák, aki a II. kerületi Lu-nei-utcában lakik, tegnap délelben, miközben az iskolából hazafelé igyekezett, olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy a balkarját törte. A mentők a kórházba szállították.

— **Harminc napos kötelező munkaszolgálat.** Nistor munkügyi miniszter vezetésével delegált bizottság tegnap véglegesen megszervezte a munkaszolgálat bevezetésére vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslat általában előírja a 18—21. év közötti ifjak előzetes katonai kiképzését és ezek az ifjak, függetlenül attól, van-e állásuk, vagy sem, évenként harminc napos munkaszolgálatot kötelesek teljesíteni.

szép asszonyok hú barátja a LYSOFORM!

Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös fáleletől, hogy védekezhesen a kellemetlen megiepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csirák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kimerve nem kapható.

Legújabb sport

A BOCSKAI CSAPATAT MEGHIVTAK LONDONBA

Debrecenből jelentik, hogy a Bocskai sportegylet levelet kapott az egyik londoni futballcsapatától, amely november 18-ra mérkőzést meghívta a debreceni csapatot. A Bocskai vezetősége örömmel fogadta a londoni klub meghívását, de közölte, hogy a meghívásnak csak akkor tud eleget tenni, ha a mérkőzést egy héttel későbbre, november 25-re tudják elhalasztani, mert a Bocskai csapatának vasárnap még bajnoki mérkőzésen kell résztvenni.

Kerékpártulajdonosok!

Felhívjuk a kerékpártulajdonosok figyelmét, hogy a natóságilag előírt és engedélyezett lámpák és lámpák a következő timisoarai szaküzletben kaphatók:

I. Stamm E.	Fr. Resch utóda, Str. Mercy 4
II. Schuber J.	Str. Stefan cel Mare 5
Suras J.	" " 4
Inen L.	" " 21
Varga St.	" " 39
Technica Universa'a	3 August 25
IV. Glück A.	J. C. Bratianu 4
Schuster Gustav	" " 35
Özv. M. Hollmanné	" " 39
Walacay Arpad	" " 19
Özv. Inen Janosné	Piața Soudier 4

JEGYEZZÉK JÖL MEG A DACIA A NAGY NEMZETI SORSJEGYÁRUDA

SORSJEGYET DACIANAL vásároljanak

Eladási irodák az ország összes városaiban.

föeladási irodáit

- BUCUREȘTI Strada Eugen Carada No. 9.
- TIMIȘOARA Strada Alba Iulia No. 9.
- BRAȘOV Strada Mihail Weiss No. 5.
- BRĂILA Strada Regală No. 25.
- CONSTANȚA Strada Carol No. 52.
- IAȘI Strada Ștefan cel Mare No. 1.
- BOTOȘANI Calea Națională No. 158.
- TG.-MUREȘ Piața No. 47.
- CLUJ Piața Unirei No. 23.
- ARAD B-dul Regina Maria No. 13.

Főköllektura Timișoara és a Bánság részére:
Banca Centrala Cassa de Schimb și de Comerț S. A.
Timișoara I., Strada Alba Iulia 1

ahol a 12-ik sorsjáték 1-ső osztályához a sorsjegyek már kaphatók

Schusztar butor

vezetőcsőség és minőségben
Allandó nagy választék a
SCHUSZTER - butorgyárban
Timișoara III., Str. Coroana de Otel 11
6 os villamos megálló, a r. k. templomnál

Negyven hajszál

hull ki az átlagember fejéről naponta. Így alapítja ezt meg Goodman newyorki orvosnak a kopaszág okairól írt könyvében. Nem a kalapos emberek kizárólagos betegsége a kopaszág, mert bizony kopaszodnak a kalaptalanok is. Tekintettel arra, hogy az ember fején sokezer hajszál van, a napi negyven szál elvesztése nem volna tulajdonképpen nagy veszteség, ha nem érvényesülne itt is a régi közmondás: sok kicsi sokra megy. A napi negyven hajszálból idővel azonban olyan kopár terület válhatik némely ember fején, hogy végül már csak törülközővel fésülködhetik.

— Németország és a Vatikán kibékülése. Az utóbbi időben megindult a kibékülési folyamat Németország és a Vatikán között. Ezzel kapcsolatosan Papenbészi német nagykövet kijelentette, hogy Németország becsületesen és őszintén törekszik a kibékülésre és az ellentétek megszüntetésére. Erre vonatkozólag a tárgyalások legközelebb megindulnak.

— U. F. E. közgyűlés. A timisoarai zsidó középiskolák növendékeinek szövetsége idei rendes közgyűlését e hó 15-én, vasárnap, déli 12 órakor az intézet épületében tartja. A közgyűlésre a szövetség tagjait, valamint az érdeklődő közönséget ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Megvásárolta Ön már sorsjegyet Campus & Bassa-nál?

— Salonta városa fizetéképtelen. Salonta város évek előtt nagyobb kölcsönt vett fel a postatakarékpénztártól, amelyet azonban a mai napig sem fizetett ki. A város úgy igyekszik a kölcsön visszafizetésére a szükséges pénzt előteremteni, hogy ingatlanait önkéntes árverésre alá bocsátotta. Csütörtökön több ház, föld és házhely került árverésre és ezek eladásából összesen 1,400.000 lei folyt be. Ma a városi malmot és a pusgyáni birtokot árverezik el.

— Önkéntes bírósági díjak helyett bírósági bélyegek. A hivatalos lapban megjelent a királyi dekretum, amely szerint az eddigi önkéntes bírósági díjakat bírósági bélyeggel helyettesítik. A bírósági bélyeget valamennyi bírósági íratra alkalmazni kell, csupán a járásbírók képez kivételt, amelynél a külsőleges bélyeg alkalmazása nem kötelező és ott továbbra is az önkéntes illetékek maradnak érvényben. Az új bélyegeket 2, 3 és 20 lei értékben bocsátják ki. A két leies bélyeget a törvényszékhez benyújtandó iratokra, a bírói jellegű bizottságok irataira, a közjegyző által kiállított iratokra és a teleknyvi hatóságok irataira kell ragasztani. A három leies bélyeget az itélőbírálnál és a semmitőléknél fogják használni. A husz leies bélyeget a védjegyek bevezetésénél, a kereskedelmi társaságok alapításánál, a névváltoztatási kérelmeknél, változtatásánál és az üzleti könyvek láttamoztatásánál alkalmazzák.

TERMINUS

Bár / Varieté

atrakciós november havi műsora:

Trio Hamilton, zsonglőrök, akrobaták, 6 dresszírozott kutyával

Duo Milton, belgrádi szám, mondain táncokkal

Duo Malek, kómiikus nyújtóakrobaták

Mara Maren, bécsi groteszk táncművész

Mirabell, akrobata táncművész

5 Violetta girls

Cornél-jazz Weszely Pál énekesével

Kezdeté pont fél 11 órakor

— Szertefoszott irredenta vád. Oar sarmegyei községben Fehér Bertalan református lelkész a templom kertjébe rózsafákat ültetett és a rózsafa mellé a vásáron vett botokat állított. A csendőrmester úgy találta, hogy a piros gömbben végződő fehér botok a rózsafák zöld leveleivel együtt a magyar nemzeti színeket jelképezik. Parancsára a pálcákat a kertből eltávolították, ugyanakkor pedig a lelkész ellen feljelentést tett. A cluji hadbíró előtt most folyt le a tárgyalás, amelyen Barbu ügyész-kapitány kijelentette, nem látja bebizonyítottak, hogy Fehér Bertalan lelkész a magyar színeket szándékosan állította volna össze. Kijelentette, hogy a virág tartó pálcákat az ország egész területén árulják, még pedig fehérre festve és piros gömbbel a csucsán. A hadbíró Fehér Bertalan lelkészt felmentette.

— Bolond Istók. Borsódi Lajos Bolond Istók című élelapijának most jelent meg a legújabb száma. Az új szám hű marad elődeihez és a mai keserű világban egész sereg aktuális tréfával igyekszik az olvasót vidámitani.

— Lóporos dobozba esett egy égő cigaretta. Lovrin községben vigan folyt a templomi bucsu, amikor hirtelen erős robbanás történt. Az egyik néző ugyanis leejtette égő cigarettáját, amely egy lóporral telt nyitott dobozba esett. Majláth Dezső, husz esztendő chisodai illetőségű munkás hirtelen utána nyult a cigarettának, hogy a bajt megelőzze. Azonban mozdulata elkészt, mert abban a pillanatban a lópor felrobbant. Majláth Dezső a kezén és a tenyerén súlyosan megsérült. Az ottani községi orvos első segélynyújtása után a fiatalembert a timisoarai kórház sebészeti osztályára szállították. Állapota súlyos.

* Budapest érkező a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét. Leszállított árak. Előfizetőinek 20 százalék engedmény.

LOTERIA DESTAT A SZERENCSE az AURORA Sorsjegyvárudától

Az I osztály huzása
vasárnap November hó 15. én

vásároljatok sorsjegyeket
elárusító helyeinken:

BUCUREȘTI Calea Victoriei 22
Calea Victoriei 33-35
TIMIȘOARA B-dul Regele Ferdinand 11
BRĂILA Str. Regală 17
CONSTANȚA Str. Carol 22
GALAȚI Str. Colonel Boyle 22
IASI Str. Ștefan cel Mare 36
CLUJ Str. Piața Unirei 20
ORADEA B-dul Regele Ferdinand 1

valamint az ország összes városaiban.

Timișoara-i főelárusító:

Leszámitolóbank R.-T.

I. kerületi fiókja
Bulevard Regele Ferdinand 8

Rádió

Szombat, november 14. București. 7.30: Reggeli műsornak közvetítése. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthirek adása. 13.40: Lemezek. 14.15: Híreknek a közvetítése. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: előadás. 17: Strajeri óra. 18: Közvetítés Bransoból. 20.20: Liveanu Dorel divatos dalokat énekel. 20.45: Üzenetek. 21.10: Táncczene. 22.45: A Marcuzenekar hangversenyének közvetítése, utána hírek. Budapest I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Hangmezek. 13.30: Hírek. 14.50: A rádió szalózenekara. 15.40: Hírek. 17.15: Dr. Wehner Józsefné előadása. 18: Hegedűs Lóránd elbeszélései. 18.50: Szalóntós. 19.30: Mit üzen a rádió? 20: Tutsek Piroka énekel. 20.30: Keöpe Viktor dr. előadása. 21: Közvetítés a szegedi Városi Színházból: Gróf Figaro. 22.15: Hírek. 23.30: Időjárásjelentés. 24.15: Cigányzene. 1.05: Hírek. Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. 20.05: Előadás. 20.40: Venczell Béla énekel. 21.15: Hírek. 21.35: Adler Tibor és Fejér György kétzongorás jazz-műsora. Bécs. 20.15: Operett. Utána táncczene. 23.20: Dal- és áriaest. 24.10: Tánccmezek. 24.50: Népzene négyes dalokkal. Belgrád. 18.50: A rádiózenekar. 19.30: Cselló és zongorasonáta. 23.20: Vendégül zene. 24: Tánccmezek. Berlin. 20: Szoprándalok. 20.30: Fuvós-ötös. 1: Táncczene. Deutschlandsender. 20: Vidám-est. 21.10: Régi operettrészletek. 23.30: Cselló, hegedű és fuvola-hármas. 24: Táncczene. Lipse. 21.10: Dalok és zene. 23.30: Hétvégi zenés-est. Milánó. 18.15: Táncczene. 21.40: Vigopera. 23: Szórakoztató-zene. 23.40: Táncczene. München. 22: Lemezek. 24: Táncczene. Prága. 20.15: Lemezek. 20.45: Katonazene. 23.15: Lemezek. Róma. 20: Lemezek. 23: Karének. 23.40: Táncczene. Stockhol. 19.15: Katonazene. 20.30: Régi tánc. 21.45: Táncczene. Strassbourg. 21.15: Lemezek. 22.30: Hangverseny. Stuttgart. 21.10: Tarka zenés-est. Varsó. 20.30: Szórakoztató-zene dalokkal. 22.50: A rádiózenekar. 23.30: Táncczene. Vasárnap, november 15. București. 7.30: Reggeli torna, utána rádiószurnál. Majd hangmezek, egészségügyi és háztartási tanácsadó. 11: Istentisztelet és szentbeszéd. 13.30: Déli hangverseny. 19.15: A Dinuczenekar hangverseny. 20.25: A nemzet órája. 20.45: A vasutas sportegylet énekkara. 21.20: Hangjáték. 22.55: A rádiózenekar hangverseny. Budapest I. 10.30: Hírek 11: Egyházi ének és szentbeszéd. A szentbeszédet Tóth Tihamér dr. egyetemi tanár tartja. 12.15: Evangélius istentisztelet. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. 13.30: A rádió szalózenekarának hangverseny. 15: Hangmezek. 16: Gazdasági előadás. 16.50: A rendőzenekar hangverseny. 17.30: Petrányi Győző dr. egyetemi magántanár előadása. 18: Argentínai tangó és jazzzenekar játéka. 18.55: Dalos Sándor elbeszélése. 19.25: Zongorajáték. 20.10: Felolvasás. 20.35: Radics Béla híres primás emléke. 21.45: Sporteredmények. 21.55: Hangverseny. 23.10: Hírek. 23.25: Jazzzenekar játéka. 24.20: Bodrics Béla és cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek. Budapest II. 16: A rendőzenekar. 19.30: Előadás. 20.35: Előadás. 21.55: Kamarazene. 21.20: Hírek. Bécs. 18.35: Dalos, zenés-est. 23.30: Cselló- és zongorahangverseny. 24.20: Jazz-band. Belgrád. 19.05: Lemezek. 21: Operett. 24: Táncczene. Berlin. 21: Hangverseny. 1: Szórakoztató-zene. Deutschlandsender. 21: A berlini filharmonikusok hangverseny. Milánó. 20.20: Lemézek. 21.40: Szimfónikus-zenekar. 23.30: Táncczene. Prága. 20.30: Carmen-opera. 24: Lemezek. Róma. 19.30: Lemezek. 21.40: Opera, utána táncczene. Stockholm. 21: Hangverseny. 23: Szórakoztató-zene. Strassbourg. 20.15: Lemezek. 22.30: A rádiózenekar. Stuttgart. 20.30: Opera. 23.30: Könyv- és táncczene. Varsó. 20.20: Lemezek. 22.30: Zongorajáték. 24: Táncczene.

* Számok csodavilága. Kétféle csoda világ van. Az egyik a mesék csoda világa, törpékkel, tündérekkel és óriásokkal, a másik csodavilág a természet valóságos világa. Színes és változatos a mesék csodavilága, de mennyivel káprázatosabb és duzabb a természet csodavilága. Am van még egy csodavilág is, a számok csodavilága. Csirös Zoltán: „A számok csodavilága” c. pompás új és modern ifjúsági könyv Nemes Török János rajzaival olyan ifjúsági könyv, amilyen még nem volt. A számok varázslókká változnak, megnagyítva a kicsit és parányivá zsugorítva az óriást. A könyv minden sora, minden rajza mulatságos, élvezetes, amellet tanító, nevelő és felvilágosító. Az Athenaeum kiadásában, remek kiállításban és kötetben 106 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

r. h. v. 1. A felmondásnak a munkatörvény 78. szakasza értelmében legalább tizennégy naposnak kell lenni. Hosszabb lehet, de rövidebb nem. A felmondással mindenféle jogviszony megszűnt, igény nem támasztható. A cég tetszésétől függ, hogy alkalmazzák-e és milyen feltételek mellett. Ha a szolgálati ideje alatt nem kapott szabadságot, úgy legfeljebb az elmaradt szabadság alapján támaszthat igényt. 2. A nyugdíjtörvény 71. szakasza értelmében az, aki 5 évig kényvezés, esetleg per útján nyugdíját nem szorgalmazta, elévülés címén elveszti igényét. Ugylatzik, kényveit nem az illetékes hatáshoz nyújtotta be.

minőségileg utánozhatatlan. Néhány évtized óta az egész világ egészségét óvja. Orvosilag ajánlva.

Sport

Anglia vissza akar térni a FIFA kötelékébe és részt kíván venni a nemzetközi futballszövetség munkájában

Az Ausztria—Svájc Európa Kupa mérkőzésén nagy meglepetést keltett Roussnak, az angol szövetség főtitkárának megjelenése. Az angol szövetségi megbízott Meisl Hugó társaságában nézte végig a mérkőzést és annak befejezése után hosszasan tárgyalt a európai vonatkozásban is nagy szerepet játszó osztrák sportvezérrel. Mint később kiderült, Rouss két fontos ügy miatt utazott a kontinensre. Az egyik az volt, hogy a FIFA védnöksége mellett a európai futballnemzetek alapítsák meg a Bensemann vándordíjat, Bensemann Walter, az európai futball felejtetetlen apostola emlékére. Ez a vándordíj az ifjúsági csapatokat szőlitaná tüzdelemre. Ez a torna minden évben negredezésre kerülne és azon Anglia

is résztvenne. A válogatott mérkőzésen Zürichben jelenvolt európai futballvezérek lelkesedéssel fogadták a tervet. Az angol szövetségi főtitkár zürichi utjának azonban más volt az igazi szencziója. Rouss ugyanis Angliának a FIFA kötelékébe való visszatérése módját beszélte meg Meisl Hugóval. Az angol szövetség fel akar hagyni az elszigetelés politikájával és részt akar venni a nemzetközi futballszövetség munkájában. Anglia visszatérése a FIFA-ba mindenestre megnövelné ennek a nemzetközi sportszervezetnek a tekintélyét. Angliának a közép-európai futballhoz való közeledésével máris felmerült az a terv, hogy Angliát is be kellene kapcsolni az Európa Kupa küzdelembe, amely sokat nyerne az angol válogatott részvételével.

A Venus két letiltott játékos

Sepi és Eisenbeisser, a Venus két letiltott játékosával kapcsolatban most a Venus vezetőségének olyan nyilatkozata került nyilvánosságra, amely szerint a két játékost szabaddá tették és bármely belföldi, vagy külföldi csapat részére minden további nélkül átengedik.

Franciaország is közeledik a Közép-európa Kupához

Románia és Jugoszlávia felvétele után most Franciaország is szeretne résztvenni a Közép-európai Kupa mérkőzéseken. A francia lapok szerint a francia nagycsapatok úgy sportbeli, mint anyagi téren megállják helyüket a közép-európai csapatokkal szemben és a kupa-

mérkőzések csak nyernének bekapcsolódásukkal.

Edzőiskola létesítése

Steinbach, az Unirea-Tricolor többszörös válogatott középfedezete, érdekes beadványt terjesztett a szövetség elé. Steinbach edzőiskola felállítását javasolja hasonló célú külföldi intézmények mintájára. Az edzőiskola vezetését Steinbach vállalná, ha a szövetség lehetővé tenné számára, hogy egy évig a német edzőiskolákat látogassa.

Zágrábi csapat Angliában

A zágrábi Gradjanski csapata első angolai turamérkőzésén Liverpoolban 4:1 (1:0) arányú vereséget szenvedett az FC Liverpooltól.

Közgazdaság

Az állam iparfejlesztő támogatására csak azon vállalat tarthat igényt, amely betartja a nemzeti munka védelméről szóló törvényt

Az 1912-ben életbelépett iparpártolási törvény hatálya már régen lejárt és hogy az állami támogatásban részesülő gyárak, tehát a ma működésben lévők legnagyobb része, az exlex állapotába kerüljön, a törvény hatályát már kétszer meghosszabbították, legutóljára 1936 december 31-ig szóló érvénnyel. Ez a határidő is a végéhez közeledik és az új törvény még nem készült el. A régiek hatályát tehát — némi módosítással — még egyszer meghosszabbítják, ezúttal 1937 december 31-ig.

A meghosszabbításról szóló királyi rendelet azonban új rendelkezéseket is felvesz a törvény régi intézkedései közé. Így kimondja például, hogy a jövőben csak olyan vállalatok élvezhetik az állami támogatást, — vámmenteséget,

ingyenes vizierót, adókedvezményt, stb. — amelyek mindenben eleget tesznek a nemzeti munkavédelméről szóló törvény rendelkezéseinek. Azok a vállalatok, amelyek ennek a törvénynek rendelkezéseit megszegik, a már megszerzett kedvezményeket is elvesztik, egyszerű minisztertanácsi határozat alapján, amelyet a kormány a kereskedelmi miniszter előterjesztése alapján hoz meg. Érdekes újítása a javaslatnak az is, hogy a vámkedvezményt élvező iparvállalatok ezentúl 1 százalékos vámot lesznek kötelesek fizetni a vámmentes áruk után is s az így összegyűlt pénzből a kormány „ipari alap”-ot létesít a kormány Letéptéznárnál azzal a rendeltetéssel, hogy ebből az összegből a kisiparosokat is elláthassák ipari szerszámokkal és gépekkel.

BÁNSÁGI MAGYAR GAZDÁK ÉRTEKEZLETE. A bánsági magyar gazdasági és hitelszövetkezetek ma délelőtt kilenc órakor a vendéglősök ipartársulatának termében értekezletet tartanak. A Clujon székelő szövetségi központ részéről az értekezleten résztvevők

Bethlen László gróf dr., a szövetségi központ igazgatója, Petrovay Tibor főtitkár és Oberding József dr. Az értekezleten különböző közérdekű kérdésekről előadásokat is tartanak.

EGY SORSJEGY A

GHEORGHE STĂNOIU

KOLEKTURÁBÓL ÉS GAZDAG LESZ

Központ: București, Lipscani 83-85
 $\frac{1}{10}$ LEI 800 - $\frac{1}{2}$ 400 - $\frac{1}{4}$ 200
 Vidékre postautólevél vagy utánvétel.
 Timișoara: Reg. Ferdinand 6

Az árdragító kereskedők szigorú megbüntetése. Az árdragítás megakadályozására a helybeli kereskedelmi felügyelet is megbízást kapott, amely felszólítja a fogyasztó közönséget, hogy a maximális árak be nem tartásáról nyomban értesítse. Ugyanakkor közli azt is, hogy azok, akik nem tartják be az árdragításra vonatkozó törvény előírásait, a törvényes büntetéseken kívül még különleges büntetésben is részesülnek. Ilyen különleges büntetést képez az is, hogy a kihágást elkövetett cégtől vagy kereskedelmi vállaltól megvonják az importengedélyt.

ROMANIA HASZNA A KÜLFÖLDI VALUTÁK LEÉRTÉKELÉSE FOLYTÁN. A Financial Times című angol közgazdasági szaklap érdekes tanulmányt közöl a francia frank, a svájci frank és a hollandi forint leértékelésének következményeiről. A lap szerint a dunai államoknak nagy hasznót jelentett ez a pénzügyi művelet, mert külföldi tartozásaik nagyobb részben ezekben a valutákban fizetendő. A Financial Times számítására szerint a román állam 5,580.000 font sterling hasznót nyert a külföldi devalorizáció következtében. A többi dunai állam nyeresége a következő volt: Ausztria 3,565.000 font, Magyarország 2,054.000 font, Bulgária 1,705.000 font, Jugoszlávia 1,085.000 font és Csehszlovákia 940.000 font sterling.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 40—40.50, drachma 0.88—0.92, cseh korona 5—5.02, olasz líra 6.05—6.15, osztrák schilling 26.50—26.70.

Megakadt a gabonaüzlet. A Constanta felé irányuló buszszállítás egyelőre teljesen szünetel és ez kellemetlen kihatással van a bánsági gabonapiacra, mert a kereslet végleg ellanyhult és a piac üzletelen. A többi gabonanemű irányzata is lanyha és az üzleti forgalom szintén megakadt. Az árak a következők: új buza 78 kilós 405, 79—80 kilós 410, ótengeri 310, új tengeri 230, decemberi szállítás 240, zab 260, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 320, korpá 230, muharmag 420, tökmag 600, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként. A lucernamag 26 és a lóheremag 25 lei kilónként.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Francia frank 4.25—4.50, svájci frank 22—23.75, angol font 491.70—492.75, olasz líra 5—5.50, dollár 90.50—100, belgas 16.50—17, hollandi forint 52—55, cseh korona 4.50—5, osztrák schilling 23.50—24.50, pengő 25—28, német márka 40—42, dinár 2.90—3.10, leva 0.90—1.25, zloty 18.75—19.50. Ezekhez az árfolyamokhoz a valuta felárat külön hozzá kell számítani.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9.80—10, svájci frank 47—48, dollár 198—200, angol font 985—1000, líra 9.80—10, osztrák schilling 33.50—34, magyar pengő 34.50—35, dinár 3.60—3.70, cseh korona 5.70—5.80, német márka 42—43, Napoleon arany 1300—1320, arany font 1600—1630.

MOZI

MOZIK MŰSORA:
 Szombat, november 14.
 Apolló-mozi: Kisértetek háza.
 Capitol-mozi: Csókvásár.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Fiatal cipészsegéd felvétetik. M o 11, Ujfreidorf, XIV. utca 14. (4841)

Fiatal szobaleány

60 bizonyítványokkal szakácsnő mellé, felvétetik. Cim: II., Str. Petru Tegle 1 sz., földszint jobbra. (Neptun-fürdő mellett.) (4845)

Jólfőző mindenek

felvétetik, III., Str. Timotei Cipariu 5. Halle. (4857)

Állást keres

Üzlet vezetésére

kasszába, cukrászdába, raktárnoknőnek vagy ilyen hasonló állást keresek. Vidékre is mennék. Cim a kiadóban. (4854)

Diesel motorhoz

perfekt gépész, vagy lakatosi állást keres. Nagy, II., Str. Inoncentiu Klein 12. (3022)

Megbízható fahordó

a téli hónapokra fahordást vállal. Cimeket kérem „Fahordó” jellegre a kiadóba.

Szorgalmas asszony

takarítást vagy mosást, vasalást vállal. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4852)

Kifutófiu,

esetleg teljes ellátással, állást keres. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (4853)

Bakás

1-szobás

lakás kiadó, vízvezeték a házban. III., Str. Martirul Popescu 2, via Bega-szanatórium. (4840)

1-szobás

kerti fürdő-szobás garzonlakás, azonnal kiadó. III., Str. Treboniu Laurean 3. (4830)

Modern

3-szobás lakás III. kerületben, Piata Lahovarin, új házban, balkonnal, szép kilátással, olcsón kiadó. Cim a kiadóban. (4855)

4-szobás

modern lakás osaládi házban, kerttel, kiadó. azonnalra, vagy január 1-re, 2300 lei. Cim III., Str. Memorandului 43. (4860)

Adás-vétel

Kézimangorló

nagyon jó állapotban, eladó. Szivességből megtekinthető Scherter vaskereskedésben, I., Str. Eminescu 6. (3050)

Uj sarokház

a sörgyárral szemben, volt Wittenberg-féle vendéglő, azonnal eladó. Ára 800.000 lei. Bővebbet Wátz-nál, Terminus-szálló. (4859)

Senkisémet fizet

olyan magas árat zálcgeduláért, törött aranyért, briliáns, ezüst, szőnyeg, régiség és mindenféle műtárgyért, mint én. Vétel, eladás, csere. Tessék meggyőződni.

STERNBERG

Mercy-utca (838)

Különléte

Olcson

befon nádszékeket egy vak. II., Str. Gloriei 9. Adám Willweith. (4382)

Elveszett

nagy fehér kutya szürke foltokkal. Megtalálóját kérem adja le a II. kerületi rendőrség. (2020)

Feltöltésre

alkalmas föld ingyen elfuvarozható. Timisoara I., Bulevard Carmen Sylva. (4862)

Leszaladt harisnyaszemek

felszedését pontosan és olcsón vállalom. II. ker., Str. Gh. Asachi 21. Ujtér sarokház.

Iratkozzon be

CULTURA

kölcsönkönyvtárba

IV., Bulev. Carol 16. Olvashatja a legjobb magyar és német könyvkiadásokat. Déli Hírlap előfizetőinek 25 lei havonta. Minden nap cserélhet. Telefon 15-07.

Felhívás!

A Bánáti Szanatórium r-t. 19. január 18-án megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta az intézet alaptőkéjén 7,500.000 leirő 375.000 leire való leszállítását, — vagyis a részvények darabonként 1000 lei névértéke darabonként 50 lei névértékre lett leszállítva. A közgyűlés ezen határozatát a timisoarai Törvényszék S. I. Fsoc. 2101 sz. 1936 március 6-iki határozatával tudomásul vette. 2101 sz. 1936 május 2-iki határozatával pedig tudomásul vette Törvényszék 20 darab egyenként 50 lei névértékű részvénynek egy darab 1000 lei névértékű részvénybe való összevonását. A részvények kicserélésével az intézet igazgatósága alulírott igazgatósági tagot bízta meg, miért is értesitem a t. Részvényeseket, hogy 20 darab régi részvény beszolgáltatása ellenében egy darab 1000 lei névértékű új részvényt irodámban f. é. december hó 1-ig beérőleg délelőtt 10—12 óra és délután 5—6 óra között átvenni sziveskedjenek. Azon t. Részvényes, aki nincs 20 darab régi részvény birtokában, minden egyes beszolgáltatott régi részvényért a leszállított névértékét, vagy 50 leit kap készpénzben kifizetve. Dr. Gött Miklós ügyvéd, Timisoara I., Chinezul-utca 4.

Antichitář
FISCHHOFF
Itt 18-09.
Str. Duca 6.
Comissio.
Hallo.
Hallo.
Occasio.
Firma.
FISCHHOFF

HIRDESSEN
A DÉLI HÍRLAPBAN

ALIBI

— Regény —

Írta: **F. Balla Erzsébet**

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

18

A főügyész udvariasan meghajlik.

— Ha úgy alakulnak a körülmények, természetesen nem fogunk habozni. Legjobb belátásunk szerint, kisasszony.

A lány kicserepedett ajkai szétválnak. A főügyész egészen fölülről néz le rá és csendesen mondja:

— És az ön édesapjánál van a kegyelem.

Megfordul és kimegy a teremből. Valaki pattint az ujjaiával mögötte és bosszusan szól:

— Nesze semmi!...

Izgatottan suttogó csoportok alakulnak. A főügyész sietve bucsuzik. A tanácselnök zavartan mentegetőzik az incidens miatt. A leánya kicsit szabadon, modernül nevelkedett külföldön az ő kedve ellenére. Talán fiatalosan meg gondolatlan, de nem rossz-hiszemű. Köszöni a főügyész tapintatát, amellyel elűtötte az éretlen tréfát. A főügyész fanyar udvarias-sággal háritja el magától az atyai elégtételt.

— Szó sincs róla. A kisasszony egy érdekes, mulatságos kis game. Hisz oly fiatal, amellet meglepően érett felfogása van a dolgokról. Nem mindennapi gyermek. Igazán csak gratulálhat a boldog apának. Búszke lehet, méltóságos uram.

Már megy is. A tanácselnök fejkavarva bámul a csukott ajtóra. Csak a jóisteu a megmondhatója, mennyi baja van neki, szegény özvegy embernek két anyátlan, nevetlen, kamasz lányával. Kellemetlenségre kellemetlenség. Mi lesz még, amíg ezek férjhez mennek valahára? Reszkető karjait égre emeli.

A főügyész veszi odakint a kabátját és keresztülmegy a néptelen hallon. A kijáratnál egészen a falhoz lapulva, sápadtan, dideregve áll a tanácselnök nagyobb leánya. A főügyész megtorpan.

— Kisasszony, — szól zavart csodálkozással.

A lány elébe dobban.

— Meg akarom mondani, főügyész ur, — beszél izgatottan kapkodva — meg kell mondanom, hogy véleményem szerint egyetlen embernek sincs joga a másikat halálra ítélni.

A főügyész bosszusan nevet.

— Drága kisasszony, igazán gyönyörű ez a fiatalos lelkesedés, de beláthatja, hogy ez nem az az idő és hely...

A lány szenvedélyesen dobbant.

— Ne nevessem kérem, vegyen komolyan! Én nem vagyok gyerek. Ismerem az életet. Tudom, mit beszél és azt is tudom, hogy mit fogok csinálni.

A makacs lány elállja az útját.

A főügyész megadja magát sorsának.

— Mit fog tenni hát? — kérdezi.

A lány hátraveti a fejét.

— Megfogom akadályozni, hogy justizmord történjenk.

A főügyész a kijáratot nézi a lány mögött. Legszívesebben felfricskáná azt a szép szemtelen kölyköt.

— Talán méltóztassék a részleteket az édesatyjáról meg tárgyalni. Ő a legilletékesebb, mint a legmagasabb fórum. Ő majd megmagyarázza, miről van szó.

— Önön fordul meg minden, — mondja a lány gyorsan, izgatottan. Az apám egy nagy gyerek, aki hisz a hivatásában, egy naiv régimódi, öreg gyerek. De ön még fiatal és felvilágosodott és nem hisz abban, amit csinálni merészel!

A főügyész felkapja a fejét.

— Hát ezt honnan veszi, kérem?! És egyáltalán ez a hang... Ha nem nézném...

A lány arca ott tüzel a főügyész sápadt arcának közvetlen közelében.

— Ha még nem mondta meg magának senki, ha nem merték, vagy nem akarták megmondani, hát én megmondom: maga felvilágosodott, művelt ember léteire visszaél azzal a hatalommal, amit a kezébe adtak. Jól tudja, hogy egyik ember nem ítéltet a másik ember fölött. Istennek kellene ahhoz lennie, hogy egy másik embert halálra ítélhessen, nem pedig esendő embernek telve hibával. Odaáll majd hivatásá-

nak pózában és a vádjaiával lesujtja azt a nyomorult embert. Halált mer kérni rá és alá is iratja a halálotételeket, anélkül, hogy a maga életét valaki firtatni merné. Kicsoda maga? Honnan veszi a jogot? Feljelen!

A főügyész összeráncolja a homlokát.

— Elég, kérem. Komoly dolgokról éretlen gyerekekkel nem vitatkozom.

Elég gyöngédtelenül fogja meg a lány vállát és félretolja az utból. Kimegy. Elgondolkozva lépked lefelé a lépcsőkön.

— Mit akar ez? — merül fel egyszerre gögös magánya mélyén. Ki ez? Látja a lány merészen égő aranybarna szemeit, hallja felcsattanó hangját.

— Honnan veszi a jogot?! Feljelen!

— Kölyök! — mondja hangosan a főügyész a viselkedés hangos lépcsőházban. És felnevet. Kurta, rekedt nevetéssel.

XII.

Mióta Korda Péter vallomást tett a főügyész előtt, más embernek érezte magát. Mintha lerázta volna magáról az élet felelősségének súlyát. Egész életét a felsőbbrendű ember kezébe tette le, aki hivott fölötte ítélni. Boldog alázattal próbálta megfejtetni Szentkirályi Kálmán lényének titkát. De csak a végtelenséget érezte a mandulavágásu, sötét szemek mögött. A végtelenséget, melybe emberfeletti boldogság volt alázatosan felszívódva.

Korda Péter nem törődött többé ügyvédje szemrehányó lamentálásaival. Megszűnt számára a külvilág. Készült a halálra, amit azokban a sötét, végtelentülkü szemekben látott.

Fal mögött állt és csak nagyon messziről, nagy-néha szűrődött hozzá egy ismerős hang, egy gyermek-kacagás, egy jajszó. És ő álmosan elhessegette magától ezeket a hangokat:

— Hagyjatok... Oly jó a felelőtlenség...

Doktor Bonis Valér, a szeniális ügyvéd, felhagyott a térítési kísérletekkel. Lakás kliense az utolsó percben halomra döntötte a látszatérvek szép épületét.

(Folyt. köv.)